कधर्मप्रवृत्तिरत्र त्यक्तत्वात् · न च गुणप्रवृत्त्या गुणान्तरप्रवृत्तिर्युक्ता गुणत्वादेव। सं° यावदुक्तं सौमिका भवन्ति · [न सर्वे · यावन्त उपयामादयोऽत्र पठितास्तऽएव भवन्ति नाधिका इत्यर्थः] · कुतः गुणत्वात् विधेयत्वात् [विधीयन्ते हि ते अप्राप्तत्वात् नानूद्यते · तत्कथम् वाक्यस्यानन्यपरत्वात् अथ ग्रहान्गृह्णाति ५.५.४.२३ स गृह्णाति कुविदङ्गेति °२४] ॥ ॥ नवमी कण्डिका ॥१॥ ॥

त्रिपशुः पशुबन्धः श्वः ॥१॥ सं° श्वः पौर्णमास्याम्। चतुर्थ्याम् ॥२॥ चतुर्थे वाहनि। पक्वायां वा ॥३॥[1] सुरायाम्। सं° अथवा चतुर्थेऽह्नि सुरायां पक्वायां भवति। [तानेव त्रीन्पशूनाह] · आश्विनोऽजः श्येतः ॥४॥ श्येत आरक्तः गौरः। सं° रक्तवर्णः। [श्येत आलोहितोऽज इति हरिस्वामिनः शुक्लवर्ण इति माधवाचार्याः]। मल्हाविः सारस्वती ॥५॥ रजो मलं हन्तीति मल्हाविः सा सा°ती। सं° मलान्हन्ति[2] जहातीति [मल्हा] · यस्या ऊर्णासु रजो न [तिष्ठ]ति एवंविधा अविर्मेषी सा°ती। ऋषभमिन्द्राय सुत्राम्णे ॥६॥

तद्गुणाभावेऽजाः प्रथमो लोहितः ॥७॥ तद्गुणानामभावे अजा भवन्ति · तदा च लोहितः प्रथमो भवति। सं° लोहितो रक्तवर्णः। त्रियूपो वैकादशिनिलिङ्गात् ॥८॥ एकादशिन्यां ह्युभयं दृष्टम् एकयूपतानेकयूपत्वं च · एकादशिनिलिङ्गं चात्र गणत्वमिति। सं° अयं त्रिपशुः त्रियूपो भवति [एकयूपो वा] · अनेकपशुत्वस्य एकादशिनिलिंगस्यात्र सद्भावात्[3]। अग्नी वरुणप्रघासवत् ॥९॥ अवेदिर्दक्षिणः ॥१०॥ सं° दक्षिणोऽग्निर्वेदिरहितो भवति।

वपामार्जनान्ते कुशैः परिस्रुतं पुनाति वायुः पूत इति (१०.३१) ॥११॥

कुवलकर्कन्धुबदरचूर्णानि चावपति ॥१२॥ कुवलादयो बदरजातिविशेषाः वयोऽवस्थाविशेषा इत्यपरे। सं° कुवलान्यामलकतुल्यानि[4] बदराणि कर्कन्धून्यनुपजीव्यान्यारण्यकबदराणि[5] बदराणि निरुपपदबदराणि चणकबदराणीति याज्ञिकाः। कुवलकर्कन्धुबदराणि सूक्ष्मतरस्थूलमध्यमपरिमाणानि बदरजातिफलानीति माधवाचार्याः। कुवलं मध्यबदरं · कर्कन्धु सूक्ष्ममतिमधुरं यदुत्तरापथे

---

१) २ and ३ form in Ss. (and Deva) one sûtra. २) मल्हान्ह° Ss. ३) Thus AB. शिनिलिंगाभ्याससद्भा° Ss. ४) ? त्युल्यानि Ss. ५) °न्धून्युपजी° Ss. at १३. २. २०.